

Informasjon om virksomheten

Virksomhetens navn:	Hydro Aluminium Høyanger	Rapportnummer:	2009.061.1.SFT
Postadresse:	6991 Høyanger	Dato for inspeksjonen:	4. februar 2009
Besøksadresse: Kommune:	Høyanger kommune	Organisasjonsnr.:	973108050
Telefon:		SFTs saksnr.:	2008/44
Bransjenr. (NACE-kode):		Tillatelse datert: (evt) endringer:	31.08.2007
Virksomheten er: ☐ importør ☐ forhandler ☐ produsent ☐ bruker ☐ annet:	☒ ISO-14001-sertifisert ☐ EMAS-registrert		

Bakgrunn:

SFTs revisjon gjennomført i 2008 avdekket alvorlige avvik og SFT varslet at det ville bli gjennomført et særskilt tilsyn for å sikre at avvik og anmerkninger ble fulgt opp av virksomheten. Hydro Aluminium Høyanger redegjorde i brev datert 15. september 2008 for iverksatte og planlagte tiltak. Inspeksjonen 4. februar gjennomgikk disse tiltakene.

Resultater fra inspeksjonen

Det ble konstatert 4 avvik og 1 anmerkning. 3 avvik gjaldt samme forhold som konstatert under revisjonen mens det fjerde avviket ble gitt på bakgrunn av at virksomheten ikke hadde rettet opp forhold tatt opp i revisjonen i 2008. SFT forventer at virksomheten retter opp avvikene snarest og ber om en skriftlig bekreftelse på dette innen 1. april 2009. Vi varsler bruk av tvangsmulkt om ikke avvikene rettes så snart som mulig.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 3 i denne rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

05.02.09 *Anne-Lise Sørensen*
dato Inspektør Statens forurensningstilsyn

5.2.09 *Einar Ryge*
dato for virksomheten

Informasjon om inspeksjonen

Kontaktperson fra virksomheten ved inspeksjonen: Einar Rysjedal Bjørn Ståle Helle	Fra Statens forurensningstilsyn (SFT): Anne-Elisabeth Arnulf Hilde Sundt Skålevåg
Bakgrunn for kontrollen: ☐ rutine ☒ særskilt oppfølging ☐ utrykning	
Følgende hovedtema ble kontrollert:	
☐ tillatelse	☐ vedlikehold
☐ internkontroll	☐ tankanlegg
☐ risikovurdering	☐ klassifisering, merking og emballering
☐ utslipp luft og/eller vann	☐ forbudte og strengt regulerte stoffer
☐ farlig avfall	☐ sikkerhetsdatablader
☐ støy	☐ substitusjon
☐ egenrapportering	☐ deklarerer til Produktregisteret
☐ storulykke	☒ annet: Oppfølging av tidligere revisjon

Oppfølging etter inspeksjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. SFT ber om en skriftlig bekreftelse innen 1.mai 2009 på at avvik er rettet. Dersom virksomheten mener at det ikke lar seg gjøre å rette opp disse avvikene innen denne fristen, skal det redegjøres for årsaken og fremlegges en konkret tidfestet handlingsplan for det videre arbeidet.

Varsel om tvangsmulkt

SFT varslar herved at dersom vi ikke har mottatt en tilbakemelding innen 1. mai 2009 der det er bekreftet at avvik er rettet eller der årsakene til at avvik ikke kan rettes i løpet av denne tiden sammen med en konkret, tidfestet handlingsplan for å rette opp avvik er vedlagt, vil vi vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil tre i kraft etter en fastsatt frist og være i størrelsesorden kr 70 000,- Kommentarer til varslet kan sendes til SFT innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten er plassert i risikoklasse 1, jf. forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 19 200 i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen

Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.sft.no, jf. offentlighetsloven. Rapporten sendes også Fylkesmannens miljøvernavdeling i Sogn og Fjordane og Høyanger kommune.

Avvik og anmerkninger:

Under revisjonen i 2008 ble det gitt 5 avvik og 4 anmerkninger. Avvik 1 og 2 omhandlet hhv avslutning av og overvåking i sjøen i forbindelse med deponiet på Sæbøneset (Tippen). Oppfølgingen av disse avvikene blir fulgt opp i egen sak og egen korrespondanse med SFT, se "Andre forhold" i rapporten.

Når det gjelder de andre funnene (avvik og anmerkninger) er disse bare delvis fulgt opp med tiltak som beskrevet i oppfølgingsbrevet fra HAH datert 15.september 2009 og flere av tiltakene beskrevet i brevet er enda ikke gjennomført. SFT opprettholder 3 av avvikene gitt under revisjonen og har i tillegg gitt et avvik knyttet til mangelfull oppfølging etter revisjonen i 2008.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynstatene mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Virksomhetens manglende etterlevelse av egne regler som er strengere enn lovkravene, vil fra tilsynstatenes side ikke betraktes som et avvik, men kan omtales som en anmerkning.

Avvik 1:

Hydro Aluminium Høyanger (HAH) har ikke ferdigstilt oppdateringen av miljørisikovurderingen fra 2001.

Avvik fra

Utslippstillatelsen datert 31.08.2007 pkt. 7.1 "Miljørisikovurdering" og Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5. 2. ledd pkt. 6.

Kommentarer

I henhold til Hydros gjeldende prosedyrer skal behovet for oppdatering av gjennomførte risikovurderinger vurderes minst hvert tredje år. HAH kunne under revisjonen i 2008 ikke dokumentere at det er gjort en vurdering av behov for oppdatering av risikovurderingene for ytre miljø siden 2001.

SFT kommenterte under revisjonen i 2008 at:

"Stenging og riving av Søderberghallen er et forhold som har medført store endringer i risikoforholdene etter 2001. En gjennomgang av hvilke hendelser som ble vurdert i forbindelse med risikovurderingen fra 2001 viser at risiko ikke er dokumentert for bl.a. utslipp fra ledningsnett, lagring av farlig avfall og enkelte kjemikalier (NALCO 73520). HAH har heller ikke miljørisikovurdert lokalisering og dybde av prosessvannutslipp og sjøvannsinntak."

I oppfølgingsbrevet etter revisjonen datert 15.september 2008 opplyste virksomheten at miljørisikovurderingen fra 2001 skulle oppdateres i 2008. Dette arbeidet var såvidt startet opp og var ikke ferdigstilt da inspeksjonen ble gjennomført.

HAH viste til at virksomheten har et system for å utarbeide miljøaspekter der sannsynlighet og konsekvens vurderes for ulike miljøforhold i avdelingene på verket, men virksomheten skal i tillegg ha oppdatert/ajourført en egen miljørisikovurdering.

Avvik 2:

Rapporterte utslipp av tungmetaller til sjø er fortsatt svært usikre.

Avvik fra:

Utslippstillatelsen datert 31.08.2007, pkt. 10.2 Målinger av utslipp og rapportering til SFT

Kommentarer:

I revisjonsrapporten fra 2008 er det redegjort for de forskjellige måle- og beregningsmetodene virksomheten har benyttet for rapportere utslippene av tungmetaller til sjø fra 1994 til 2007.

I en fjordundersøkelse rapportert av DNV 02.04.2008 ble det målt langt høyere utslipp i prosessvannet enn det HAH har beregnet tidligere. SFT har tidligere tatt denne beregningsmetoden til etterretning, jfr. brev datert 11.2.2002. Under revisjonen ble virksomheten bedt om å endre utslippsdataene for tungmetaller i egenrapporten for 2007 og benytte utslippstallene som er rapportert i fjordundersøkelsen. Det har virksomheten gjort.

I oppfølgingen etter revisjonen har bedriften redegjort for at de ville ta ut vannprøver over en periode på tre uker og prøvetakingen ville bli gjennomført som under fjorundersøkelsen.

Virksomheten har tatt ut prøver, men bare over en uke. Analyseresultatene viser at konsentrasjonen for flere av tungmetallene ligger under deteksjonsgrensen for analyseinstrumentene det eksterne laboratoriet har brukt. Det betyr at denne prøvetakingen ikke gir et tilstrekkelig svar på hva tungmetallutslippene fra virksomheten er.

Under et seminar hos SFT med aluminiumsverkene den 10. desember 2008 redegjorde Hydro Aluminium Årdal for en ny beregningsmetode for utslippene til sjø av tungmetaller. Metoden er ikke ferdig utviklet og tilpasset HAH.

Virksomheten har ikke avklart hvilke måle- og/eller beregningsmetoder som skal brukes ved rapportering av tungmetallutslipp til sjø i egenrapporten for 2008 men opplyste under inspeksjonen at de ønsker å benytte beregningsmetoden fra 2002.

SFT forventer at virksomheten i samarbeid med de andre aluminiumsverkene kommer frem til en beregningsmetode som sikrer representative utslippstall for tungmetaller til sjø innen fristen for rapportering i egenrapporten for 2008.

Avvik 3:**Utslippskontrollen til vann for suspendert stoff (SS) er fortsatt noe mangelfull.****Avvik fra:**

Utslippstillatelsen datert 31.08.2007 pkt. 3.1 Utslippsbegrensninger til vann, pkt. 9.2 Overholdelse av grenseverdier, pkt. 10.2 Målinger av utslipp og rapportering til SFT

Kommentarer

Under revisjonen i 2008 ble det gitt et avvik for mangler ved prøvetaking, analyse, vannmengdemålinger, usikkerhetsberegninger og representativitet for utslippsmålingene. Av suspendert stoff til sjø.

I oppfølgingsbrevet fra virksomheten 15.september 2008 er det beskrevet ulike tiltak for å rette oppavviket. Enkelte av tiltakene er gjennomført som beskrevet mens andre er det ikke.

Tiltak beskrevet og ikke gjennomført er:

- usikkerhet i vannmengdemålingene og vurdering av nytt system for vannmengdemåling med intern frist 15.10.08
- utvidet prøvefrekvens til to ganger i måneden ikke gjennomført i november og desember 2008

Når det gjelder prøvetakingsrutinene følges ikke rutinene beskrevet i HAH prosedyren "Utslippsprøvetaking" datert 18.10.06. Virksomheten opplyste at det vurderes å innføre disse rutinene igjen da de sikrer mer representative prøver enn dagens praksis med stikkprøver.

Virksomheten har ikke kommentert hvordan den sikrer at dagens prøvetaking er like god eller bedre enn Norsk Standard.

Avvik 4:**Bedriftens rutiner for å rette opp overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø og sikkerhetslovgivning er mangelfulle.****Avvik fra:**

Utslippstillatelsen datert 31.08.2007 pkt. 9.1 Internkontroll
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5.2. ledd pkt. 7.

Kommentar:

I følge internkontrollforskriften skal virksomheten ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av HMS-lovgivningen.

Under revisjonen i 2008 ble det gitt 5 avvik og 4 anmerkninger og virksomheten ble bedt om å rette opp avvikene snarest og vurdere tiltak knyttet til anmerkningene. I oppfølgingsbrevet

datert 15.september 2008 redegjør virksomheten for en rekke tiltak og planer for tiltak som skal gjennomføres for å rette opp avvikene og forbedre forholdene rundt anmerkningene.

Under inspeksjonen kom det frem at det for flere av funnene ikke var gjennomført tilstrekkelige tiltak eller at tiltakene beskrevet i brevet ikke var gjennomført, jf avvikene 1, 2 og 3 i denne rapporten. Dette gjaldt også for flere av anmerkningene:

- Anm.1 om kartlegging av totale utslipp til sjø der virksomheten informerte om at ansvarlig for ledningsnettets ville starte arbeidet med for å sjekke om ledningene er tette slik at det ikke tas inne forurensning fra grunnen og transporterer forurensning til sjø. Under inspeksjonen ble det opplyst at ledningsnettene utenom prosessvannsnettet ikke ville bli lekkasjetestet eller underlagt et forebyggende vedlikeholdsprogram.
- Anm. 2 om oljeutskillere var det fortsatt uklart om det var 3 eller 4 oljeutskillere på verksområdet. Oljeutskilleren ved lageret for oljeholdig avfall var fortsatt ikke kontrollert rutinemessig selv om det er flere år siden den var sjekket og den var ikke tømt på flere år.
- Anm.3 om interne revisjoner der virksomheten informerte i tilbakemelding om at det var planlagt intern revisjon med ytre miljø som tema i løpet av 2008. Dette var ikke gjennomført og det forelå ingen planer om gjennomføring av interne revisjoner av ytre miljø i 2009.

Anmerkning 1:

Prosedyrer som beskriver rutiner for rengjøring av støv/søl rundt bingene for håndtering av anodemateriale og ovnsmateriale er ikke utarbeidet.

Kommentar:

I forbindelse med vurdering av tiltak knyttet til anmerkning 1 fra revisjonen i 2008 om kartlegging av de totale utslippene til sjø, heter det i virksomhetens oppfølgingsbrev at enhetsledere skal kartlegge om og hvilke type materiale som kan gå i sluk og til sjø via ledningsnettets.

Dette arbeidet var gjennomført og det var avdekket to områder der søl/støv kunne gå til sluk og ut til sjø vis renholdet ikke var godt nok. Prosedyrer for rengjøring var ikke utarbeidet.

Det ble opplyst at det vil bli tatt prøver av innholdet i sandfanget i de to kummene som var mest utsatt for søl.

Andre forhold:**Oppfølging av avvik 1 og 2 ang. deponiet på Sæbøneset (Tippen)**

Under revisjonen i 2008 ble det gitt to avvik som omhandlet forhold rundt deponiet Tippen.

Avvik 1:

Hydro Aluminium Høyanger (HAH) har ikke gjennomført tilstrekkelig tiltak knyttet til avslutning av deponiet.

Avvik 2:

HAH har ikke fulgt opp pålegg om overvåking i sjø utenfor deponiet på Sæbøneset.

Oppfølgingen av avvikene gjennomføres som egen sak i SFT. I etterkant av revisjonen har SFT pålagt virksomheten å gjennomføre miljøtekniske undersøkelser og risikovurdering av spredning til sjø fra deponiet i tillegg til ny avslutningsplan for deponiet. Pålegget er gitt på bakgrunn av avvikene konstatert under revisjonen.

Virksomheten har vært i kontakt med SFT i brev og møter om saken og har søkt SFT om utsatt frist for å ferdigstille arbeidene.

Virksomheten har inngått avtale med NIVA som har startet arbeidet med å gjennomføre overvåking i sjø (vann, sedimenter og biota.)

I prøvetakingsprogrammet som er fastsatt pr. i dag er det kun tungmetallene Pb, Cd og Zn det skal analyseres på i første omgang.

Under inspeksjonen ble bedriften bedt om å vurdere og utvide analysene til å ta med alle aktuelle tungmetaller og i tillegg aluminium (Al). Bedriften opplyste at de skulle ta opp dette med NIVA umiddelbart for å sikre en mer omfattende analysering av tungmetaller og Al.

Kommentarer til Andre forhold i revisjonsrapporten

Det er de siste årene rapportert om diffust utslipp fra kaiområdet på 6,5 tonn støv (Al_2O_3) i egenrapporten. Mengden er ikke kvalitetssikret på flere år. Virksomheten opplyste etter revisjonen at det ville foretas en ny gjennomgang av estimatene for diffuse støvutslipp. Arbeidet var ikke startet opp under inspeksjonen.

Avfall fra skip

HAH opplyste at bedriften av og til tar i mot avfall fra skip som legger til kai i forbindelse med lasting og lossing. Det er eget regelverk som gjelder for mottak av avfall fra skip. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. I etterkant av revisjonen sendte Fylkesmannen et brev angående dette forholdet til bedriften. Bedriften har ikke ferdigstilt arbeidet med avfallsplan for havnen.

Dokumentunderlag

- Aktuelle lover og forskrifter
- Utslippstillatelsen datert 31.08.07
- Revisjonsrapport 2008.067.R.SFT
- Oppfølgingsbrev fra HAH datert 15.september 2008
- Utdelt dokumentasjon